



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1182

SPRAWOZDANIE

KOMISJI KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I ŚRODKÓW PRZEKAZU

**o poselskim projekcie uchwały w sprawie
upamiętnienia Haliny Poświatowskiej
w 90. rocznicę urodzin (druk nr 1144)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu – skierował w dniu 1 kwietnia 2025 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2025 r.

Sprawozdawca

(-) Krzysztof Mieszkowski

Przewodniczący Komisji

(-) Piotr Adamowicz

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ... 2025 r.

w sprawie upamiętnienia Haliny Poświatowskiej w 90. rocznicę urodzin

Halina Poświatowska jako poetka debiutowała w 1956 roku na łamach „Gazety Częstochowskiej”. Choć nie identyfikowała się z żadną grupą literacką, zaliczana jest do pokolenia „Współczesności”. W 1958 roku ukazał się jej pierwszy tomik „Hymn bałwochwalczy”. W kolejnych latach wydała „Dzień dzisiejszy” (1963 r.) oraz „Odę do rąk” (1966 r.). W 1968 roku, już po śmierci poetki, opublikowany został tomik „Jeszcze jedno wspomnienie”. Jej twórczość, pełna egzystencjalnej refleksji i subtelnej erotyki, stanowiąca świadectwo siły życia, które nierozzerwalnie łączy się z widmem zbliżającej się śmierci, na stałe wpisała się do kanonu polskiej poezji XX wieku. „Krańcowo niesentymentalna, a nawet nieromantyczna, wprowadza do poezji polskiej nowy element – motyw ciała uświęconego w misterium miłości i umierania” – pisała Grażyna Borkowska, profesor w Instytucie Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk.

Z powodu nieuleczalnej wówczas wady serca Halina Poświatowska większość życia spędziła w szpitalach i sanatoriach. W 1958 roku w Stanach Zjednoczonych przeszła operację, po której udało się jej ukończyć prestiżowy Smith College w Northampton. Pobyt w Stanach Zjednoczonych opisała w wydany w 1961 roku reportażu „Notatnik amerykański”. Na krótko przed śmiercią poetki, w 1967 roku, ukazała się „Opowieść dla przyjaciela” – książka autobiograficzna oparta na jej korespondencji z Ireneuszem Morawskim.

W książce „Poświatowska we wspomnieniach i inspiracjach” autorstwa Kaliny Słomskiej i Zbigniewa Mygi Hanna Banaszak wyznała, że w poezji Haliny Poświatowskiej największe wrażenie zrobił na niej splot najgłębszych człowieczych emocji z pogranicza miłości i przemijania oraz bolesny poetycki zapis odchodzenia pięknej, młodej, inteligentnej i utalentowanej osoby. Na wskroś oryginalną twórczość poetki można uznać za czystą lirykę. Autorka, uniwersalizując miłość i śmierć, osiągnęła mistrzostwo wyrafinowanej formy artystycznej.

Halina Poświatowska urodziła się 9 maja 1935 roku w Częstochowie. Zmarła 11 października 1967 roku w Warszawie w wieku 32 lat, po drugiej operacji serca. Pochowana została na częstochowskim cmentarzu św. Rocha.

W 90. rocznicę urodzin poetki Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, przekonany o wyjątkowym znaczeniu twórczości Haliny Poświatowskiej dla literatury polskiej, wyraża uznanie dla jej dorobku literackiego i artystycznego.